

DJEČJI VRTIĆ
RIJEKA

ZAŠTO DJECA GRIZU?

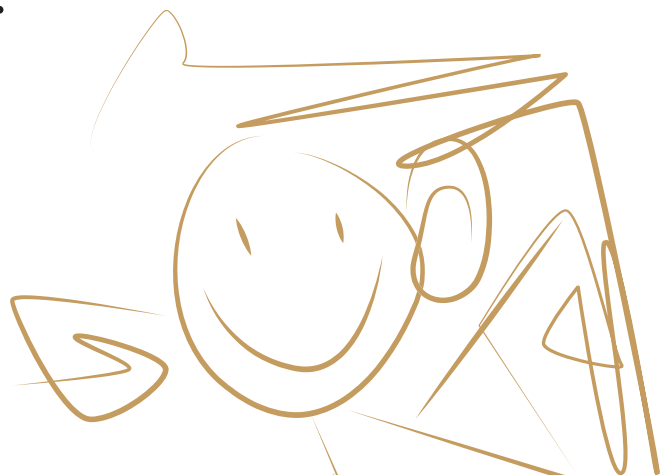
Pripremila

Josipa Kuretić, mag. psych.
stručni suradnik psiholog

Jasličko doba je razdoblje brzog i složenog razvoja. Dijete koristi svoju okolinu za stjecanje prvih iskustava o sebi, svojem tijelu, predmetima, prostoru i ljudima koji ga okružuju. Iskustva stječe interakcijom s drugim ljudima, istraživanjem svim osjetilima, oponašanjem, aktivnim djelovanjem, opažanjem posljedica i reakcija okoline. Komunicira verbalno (riječima i vokalizacijama) i neverbalno (rukama, nogama, zubima, izrazima lica).

Ugrizi nisu neuobičajena pojava u jaslicama, što ne znači da ih smatramo prihvatljivim ponašanjem. Radi se o razvojnoj fazi koju ne prolazi svako dijete. Sasvim je prirodna intenzivna emocionalna reakcija roditelja, zabrinutost za sigurnost i dobrobit djeteta. Ugriz je najčešće nagla i neočekivana reakcija, stoga ju nije uvijek moguće spriječiti dok su djeca pod nadzorom.

ZAŠTO DJECA GRIZU?

- **Ne razumiju da to boli.** Potrebno ih je poučiti koja je posljedica ovih ponašanja (da ugrizom nanosi bol).
- **Istražuju i otkrivaju svijet oko sebe svim osjetilima.** U oralnoj fazi većina osjetilne ugone smješta se u usta pa dijete predmete istražuje stavljajući ih u usta, ližući ih i grickajući.
- **Komuniciraju svoje emocije i potrebe.** Zbog neadekvatno razvijenih verbalnih vještina komunikacije, neverbalno izražavaju svoje emocije i potrebe. Najčešće ugrizom izražavaju snažne emocije veselja i frustracije.
- **Reagiraju na svijet oko sebe.** Materijalna i socijalna okolina stimulira dijete i izaziva reakcije. Djeca jasličke dobi reagiraju impulzivno i ne mogu kontrolirati svoje instinktivne reakcije.
- **Rješavaju sukobe.** U jasličkoj dobi nisu razvijene socijalne vještine. Stoga dijete dogovara i rješava sukobe neverbalnom komunikacijom (guraju, grizu) i burnim emocionalnim reakcijama (plačem, bacanjem na pod).
- **Privlače pažnju.** Nepoželjna ponašanja izazivaju snažne i trenutne reakcije svih osoba u okolini i dijete na ovaj način lako usmjeri pažnju odraslih na sebe.

- **Istražuju način na koji djeluju na druge.**
Promatraju i uče kakvu reakciju njihovo ponašanje izaziva kod druge djece i odraslih. Na ovaj način u počinju povezivati uzroke s posljedicama.
- **Smanjuju neugodu izazvanu rastom zuba.**
Žvakanje ili lagani pritisak na rastući zub najčešće ima umirujući učinak i smanjuje neugodu.
- **Imitiraju. Djeca uče što činiti imitacijom ponašanja djece i odraslih u svojoj okolini.** Često se dogodi da kada jedno dijete u skupini ugrize, druga djeca ponove to ponašanje.

ŠTO ODGAJATELJI ČINE

DA SPRIJEČE UGRIZE:

- osiguravaju podržavajuću i stimulirajuću okolinu (senzomotorički i socijalno)
- predviđaju situacije u kojima bi se nepoželjno ponašanje moglo dogoditi i preusmjeravaju dijete
- uspostavljaju dnevne rutine
- postavljaju jasne granice ponašanja (pravila skupine)
- potiču razvoj empatije
- djeci pružaju pažnju i nježnost

KADA SE POJAVI UGRIZ:

- dosljedno reagiraju: ne kažnjavaju dijete - ukazuju na posljedicu ("to boli")
- modeliranjem i riječima uče dijete što može i treba činiti
- analiziraju uzroke i posljedice ponašanja
- planiraju zamjenske aktivnosti (preusmjeravanje u druge aktivnosti za dijete koje na ovaj način rješava sukob ili osiguravanje predmeta za grickanje kad je povod neugoda izazvana rastom zuba)

Razumijevanje karakteristika djetetovog razvoja, dosljednost u postavljanju granica i pravila, poučavanje socijalnih i komunikacijskih vještina pomoći će nam da zajedno prijedemo ovu fazu razvoja djeteta što bezbolnije, naravno uz otvorenu komunikaciju i suradnju odgajatelja i roditelja.

